

A Bócsa-bugaci homokpuszta HUKN20024 kjtt. célkitűzései és prioritásai

Prioritások (SDF 4.2 Quality and Importance)

Kiemelt fontosságú cél a következő fajok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása: *Carabus hungaricus* (magyar futrinka), *Spermophilus citellus* (ürge).

Kiemelt fontosságú cél a következő élőhelyek/fajok kedvező természetvédelmi helyzetének helyreállítása: 6260 (pannon homoki gyepek), 91N0 (pannon borókás-nyárasok), *Colchicum arenarium* (homoki kikerics), *Dianthus diutinus* (tartós szegfű), *Vipera ursinii ssp. rakosiensis* (rákosi vipera).

Természetvédelmi célkitűzések (SDF 6.2 Management)

Általános célkitűzés:

A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Részletes célkitűzések:

A jelölő élőhelyek kiterjedése ne csökkenjen, kivéve ha ez a változás másik, az eltűnő élőhelyrészhez hasonló természetességű jelölő élőhely kiterjedésének növekedése miatt következik be. Az erősebb vízhatást igénylő jelölő élőhelyek állománya ne csökkenjen a gyengébb vízhatást igénylő jelölő élőhelyek kiterjedésének növekedése miatt.

A jelölő élőhelyek természetessége ne csökkenjen, kivéve ha ez közvetlenül elháríthatatlan külső ok (például időjárási szélsőség, fogyasztószervezet gradációja), vagy erdei élőhely esetén a faállomány engedélyezett véghasználat, illetve a felújítás érdekében szükségszerűen végzett talajmunka miatt következik be. Erdei élőhely megóvandó természetes tulajdonságai közé tartozik egyebek között a heterogén tér- és korszerkezet, a legyengült egészségű fák jelenléte, az álló és fekvő holtfák jelenléte, a fajgazdag cserje- és gepszint.

A tájidegen fafajok elegaránya ne növekedjen a 91N0 (pannon borókás-nyáras) jelölő erdei élőhely egyik állományában sem.

A 91N0 (pannon borókás-nyáras) élőhely állományainak összességén a tájidegen fafajok elegaránya felmérési időszakonként (hat évenként) legalább 5%-al csökkenjen.

A jelölő élőhelyek inváziós veszélyeztetésének mértéke ne növekedjen. Ennek érdekében a jelölő élőhelyekkel érintkező, az adott helyen tényleges inváziós fenyegetést jelentő tájidegen fásszárú állományok telepítése kerülendő.

A 91N0 (pannon borókás-nyáras) élőhely állományainak tíz éves felbontású korosztályszerkezetében ne csökkenjen a térségben szokásos erdőgazdálkodási gyakorlat szerint már véghasználatra előírható korosztályok, továbbá az őket eggyel megelőző

korosztály összesített területi kiterjedése. Ne kerüljön tehát véghasználatra több idős erdőállomány, mint amennyi korosodásával belép a hasonló ökológiai funkciót ellátni képes korosztályokba. A célkitűzés megvalósulása tíz éves erdőtervezési ciklusonként vizsgálandó. Erdőtervezési ciklusonként 50%-os aránynál jobban ne csökkenjen véghasználat révén egyetlen korosztály területi részaránya sem.

A 91N0 (pannon borókás-nyáras) élőhely természetessége felmérési időszakonként (hat évenként), legalább az összesített területének 8%-án növekedjen, elsősorban a tájidegen növényfajok visszaszorításával, a nagyobb kiterjedésű, homogén tér- és korszerkezetű, őshonos nyárállományok tér- és korszerkezetének javításával, a holtfák mennyiségének növelésével, továbbá az erdészeti kezeléstől mentes, idősödő fa- és cserjeállományú élőhelyfoltok területi arányának növelésével. Véghasználat jellegű fahasználat csak a kevésbé természetközeli állapotú, szerkezetjavításra szoruló borókás-nyáras állományokban történjen.

A pannon borókás-nyárasok térbeli kapcsolatait javítani szükséges. Kiterjedésük ennek érdekében felmérési időszakonként legalább 1%-al növekedjen.

A 1530 (pannon szikes sztyeppék és mocsarak) jelölő élőhelyek helyben keletkező, természetes vízkészlete ne csökkenjen. Természetességük megőrzését elsősorban a szántóterületekről eredő zavaró hatások mérséklésével és a gyepterkezelési gyakorlat javításával – így a legeltetett állatok mennyiségének és fajtájának optimalizálásával, a túllegeltetés megszüntetésével, a szükségtelen tisztítókaszálások visszaszorításával, a mozaikos, hagyásterületes kaszálási gyakorlat és az élővilágot kímélő kaszálógéptípusok terjesztésével, a kaszálási módok diverzifikálásával – kell biztosítani.

A pannon homoki gyepek (6260) természetessége felmérési időszakonként (hat évenként), legalább az összesített területük 8%-án növekedjen, elsősorban a tájidegen növényfajok visszaszorításával és a gyepterkezelési gyakorlat javításával, így a legeltetett állatok mennyiségének, fajának és fajtájának optimalizálásával, a túllegeltetés megszüntetésével, a szükségtelen tisztítókaszálások visszaszorításával, a mozaikos, hagyásterületes kaszálási gyakorlat és az élővilágot kímélő kaszálógéptípusok terjesztésével, a kaszálási módok diverzifikálásával.

A élőhelyek ökológiai állapotának, természetességének javítása kiváltható új homoki gyepek kialakításával, rekonstrukciójával is (a természetességnövelési célkitűzés teljes egészében a meglévő homoki gyepek kiterjedésének 8%-át kitevő rekonstrukcióval helyettesíthető).

A pannon homoki gyepek térbeli kapcsolatait javítani szükséges. Kiterjedésük ennek érdekében felmérési időszakonként legalább 1%-al növekedjen.

A jelölő fajok állomány nagysága és állományainak területi kiterjedése ne csökkenjen.

A *Vipera ursinii* ssp. *rakosiensis* (rákosi vipera) állományainak méretét felmérési időszakonként (hat évenként) legalább 10%-al növelni szükséges, elsősorban az élőhelyein folyó természetvédelmi kezelés – kaszálás és legeltetés – javításával, az állományok térbeli kapcsolatainak javításával, az összetett, szárazgyepi és üde réti élőhelyrészeket egyaránt igénylő élőhelyek természetes hidrológiai viszonyainak helyreállításával, az alkalmas élőhelyek kiterjedésének növelésével, valamint mesterségesen szaporított egyedek visszatelepítésével.

A *Colchicum arenarium* (homoki kikerics) természetvédelmi helyzetét javítani szükséges, elsősorban az élőhelyeinek átalakításával fenyegető, adventív inváziós

növényfajok irtásával, legeltetett élőhelyein a túllegeltetés és alullegetetés megszüntetésével, az állományok térbeli kapcsolatainak javításával, továbbá nagy kiterjedésű fátlan élőhelyeinek egy részén – az aszályok kártételének csökkentése végett - az erdőssztyeppi körülmények legalább részleges rekonstruálásával, elszórt fás vegetáció telepítésével.

A *Dianthus diutinus* (tartós szegfű) természetvédelmi helyzetét javítani szükséges, elsősorban az élőhelyeinek átalakításával fenyegető, adventív inváziós növényfajok irtásával, a legelő állatok zavaró hatásának mérséklésével, illetve kizárásával, az állományok térbeli kapcsolatainak javításával, az alkalmas élőhelyek kiterjedésének növelésével, továbbá mesterségesen szaporított egyedek visszatelepítésével.